

VÚDCE

ČASOPIS PRO SKAUTSKÉ VÚDCE

ORGÁN NÁČEL.
NICTVÁ SVAZU A VYCHOVATELE JUNÁKŮ-SKAUTŮ
REP. ČESKOSL.

Redakční kruh: B. Herbenová, Jan Novák, A. B. Svojsík, Dr. J. Šimánek.
Z redakce odpovídá A. B. Svojsík.

Ročník IV.

V Praze, dne 1. listopadu 1923

Číslo 6 a 7.

J. N.:

Roverské pravidla

(Dokončení.)

Organisace roverů.

Pravidla.

Roverské bratrstvo počíná rozrůstatí do té míry, že jeví se potřeba jistých pravidel k jeho organizaci a vedení.

Jsou to pravidla, ne však nařízení. Podobají se pravidlům každé hry, jež potřebuje, aby byla rádně vedena a řízena a hlavně: hrána poctivě.

Jsou méněna jako pomocná čára udávající směr, nikoli však v tom smyslu, aby tvořila jakousi červenou nit, příkop nebo mez.

A vskutku, všechna kázeň, která je v hnutí tomto, je toho druhu, že vychází ze svobodného rozhodnutí, z přání, aby každý řídil si vše samostatně, odpovědně, jak trefně je to řečeno po anglicku: to play the game for his side — hrát pro svou stranu. I administrativa je převážně v rukou roverů samých.

Pravidla pro skauty-rovery.

Předmět: Cílem roverství je bratrství a služba jiným.

Předmětem rovereského výcviku je uzpůsobit mladé muže, aby sami sebe vychovávali na

šťastné, zdravé, užitečné občany
a poskytnouti každému příležitost, aby došel úspěchu ve svém povolání.

Poskytuje starším hochům možnost setrvati v blahodárném vlivu po obtížnou dobu, kdy se vstupuje v mužství.

Skytá mladým mužům skauting s jeho rozkošemi zálesáckými a studia přírody.

Pomáhá mladíkům, aby dospěli k výcviku, který je oprávní k činnosti vůdcovské nebo instruktorské.

Dává mladým mužům příležitost, aby konali dobré a užitečné služby jiným na uznaném podkladě.

Slib.

Každý, má-li býti zapsán za řádného člena hnutí, musí složiti slib.

Kdo již skautem byl, nemusí znova slibovati; tomu pouze bude při vhodné příležitosti slib jeho připomenut.

Kdo však vstupuje za rovera, aniž by dříve byl skautoval, může býti registrován jenom po vykonaném slibu.

Zasvěceni rovera.

Roverský slib je tentýž jako slib skautský. Obřad slibu, jeho význam a způsob skládání podrobně je popsán v »Družinové soustavě« od J. Nováka na str. 48—54, kamž čtenáře odkazujeme.

Zákon.

Ve Světové válce britští hoši-skauti sbírali přispěvky a používali jich k udržování několika rekreačních baráků na frontě k dobru svých bratří vojínů.

Na stěnách budov vyvěšen byl skautský zákon. Stávalo se, že když muži odcházeli do zákopů, pocitili, jak často proti němu hřešili.

Tu uvědomil si mnohý z nich, a to poprvé, že ačkoliv ve škole byl vyučován jako jeden ze stáda, v kostele poučován jako jeden ze stáda, v armádě cvičen jako jeden ze stáda — přece že je samostatnou bytostí, mající vlastní bytí, vlastní svědomí, vlastní duši a to vše že muže pojednou býti mu odňato smrti.

Rozrušil jej pocit, že nemá určité duševní útěchy, k níž by se uchýlil, již by se chopil. Málo věděl o bohu a náboženství — ted bylo mu třeba něčeho podobného — a nevěděl čeho.

Tu uzřel skautský zákon, četl jej znovu a znovu a počal o něm přemýšleti.

Pak přišel a tázal se, zda by se mohl »k tomu přidati«. Cítil, že bude-li vykonávat tato přikázání tak, jak nejlépe dovede, nabude konečné útěchy ve vědomí, že před svou smrtí pokusil se vykonati nejlepší co mohl. A nikdo nemůže chtiti více než to.

Dobra, bylo mu umožněno, aby se »k tomu přidal« a důsledek toho byl, že ten, koho tu popisuji, nebyl pouze jeden, že přišlo mužů na sta, kteří slíbili učiniti podle svých schopností nejlepší, aby zachovávali skautský zákon.

A s vám, kteří toto čete, je to stejně.

I vy byli jste vyučováni a vychováváni každý jako jeden ze stáda, i vy jdete do zákopů boju života, i vy můžete býti odvoláni jednoho dne smrti — dříve či později — až však onen okamžik přijde, jedinou vaši myšlenkou bude: Pokusil jsem se vykonati něco, co by stálo za to, nebo promarnil jsem svůj život?

A tu vám radím: učiníte jako činili oni muži na frontě, jdoucí do zákopů: Přečtěte zákon skautů znovu a znovu, přemýšlejte o něm a pak se »k tomu přidejte«. Staňte se rovery.

Zde je ten zákon:

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítel všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.

5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodiců, představených, vůdců.
8. Skaut je veselé myslí.
9. Skaut je spořivý.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutečích.

O skautském zákoně a jeho významu poučí tě R. E. Philippss v knizece »Zákon Skautů«, vydané časopisem Skauting.

Jak vytvořiti jednotku.

Clen-rover. Roverem muže se státi každý skaut, starší 16 let, pokud ho k tomu vůdce za způsobilého uzná na základě rádné vybytého průkazu roverského a přiměřené úrovni mravní. Ve svazku roverském muže zůstat i po 18 letech.

Družina. Jednotkon, základním útvarem roverského bratrstva, jest družina, skládající se ze 6 až 8 členů. Muže býti útvarem samostatným nebo částí skautského oddílu.

Družinu vede rádece, kterého si družina volí a jejž vůdce potvrzuje. Je vedoucí všech her, klubovních podniků, studií, veřejných vystoupení a pod. Jemu pomáhá jeho zástupce (druhý rádece), kterého si první sám určí.

Družina tvoří svazek, který je přirozeným poutem přátel, mladých lidí, kteří v něm vytrvají ve všech okolnostech života.

Je tu však ještě něco jiného: duchem přátelství a bratrství vine se nit vyšších snah a vzájemné tužby, konati dobré vůči sobě i jiným.

Každá družina by měla, pokud možno, mít svůj vlastní kout ve kmenové skrýši. Ať tvoří tém pro hry, zábavu i práci. Kde všichni druzi pracují pro čest tému, úroveň dokonalosti celku jistě se znamenitě pozvedne.

Každý člen družiny by měl mít zvláštní povinnosti ve společné práci družiny, na př. správce táborových zásob, náradí, výzbroje, tajemník družiny, pokladník její, revisor, pořadatel vycházelek, vedoucí studií, pořadatel společenských zabav a podniků atd. Rovněž by každý člen měl mít v týdnu svůj »den«, kdy by měl »službu« a úřadoval ve skryši, jsa připraven ke každé zvláštní službě a zodpovědění jakéhokoliv dotazu.

Jako že cílem tému není pouze zvítěziti ve hře, tak jeho členové seznají, že roverský není jen povznesení a uschopnění jednotlivce, jak to bývalo v minulosti, ale příležitost vyznamenati se ve snaze po dobru a v konání dobrých služeb bližním.

Kmen. Dvě nebo několik družin roverských tvoří kmene. Počet všech členů nepřesahuje 40. Kde jsou roverské družiny součástí skautských oddílu, mohou vytvořiti »sdrůžený kmen roverský«, aniž by zrušily spojení se svými oddíly, setrvávajice v jejich svazku. Scházejí se pak příležitostně k vlastním podnikům, které mají ráz vysloveně roverský (různé druhy výcviku, přednášky, tuhá práce skautská a pod.). Kde jsou utvořeny skautské sbory, jest výhodno utvořiti sdrůžený kmen roverů v rámci sboru; vede jej pak po případě sborový vůdce.

Kmen vede vůdce se svým zástupcem. Registrace děje se týmž způsobem, jako u skautského oddílu (při míst. sdružení, je-li takové vytvořeno).

Kde družiny roverské náleží skautským oddílům, buď dán základ k samostatné družině, která by přijímala rovery, do oddílu nepatřící.

Kmenová rada. Rádeci a jich zástupci tvoří kmenovou radu za předsednictví toho z nich, který byl k tomu zvolen. Rada vede administrativu kmene, záležitosti, týkající se kázně, doporučuje

k odměnám a postupu, řídí všechnu činnost kmene. Vůdce je schůzím přítomen, rokuje, nehlasuje však. Má ovšem právo veta. Přijímání nových členů děje se na schůzích rady.

Kroj. Je v podstatě skautský.

Klobouk: v předu připnuta kovová příčka s písmeny RS.

Košile: velký odznak nad levou kapsou nad páskou místní; na levém rukávě odznaky stupňů; na rameni roverské stužky: zelené, červené, žluté; na pravém rukávě odznaky za odborné zkoušky; rádec pásky rádeovské na levé kapsy.

Nůž v pochvě nosí se navlečený na pase vzadu.

Hůl 150 cm, přírodní, vlastní výrobek, zdobená podle individuálního vkusu, s krátkou vidlicí nahore.

Odznaky za léta roverská jsou lípové lístky, červeně lemované.

Na ostatních částech skautského kroje a výzbroje není změn.

Stupně členství.

1. *Cekatel.* Pokud hoch nesloží roverský průkaz a skautský slib, je čekatelem; slib ať složí do dvou, nejvýše do tří měsíců. Po slibu sní nositi velký skautský odznak.

2. *Rover.* Po šesti měsících služby čekatelské, nejdéle však do roka, stane se hoch roverem, když složí u svého vůdce průkaz roverský. Tento průkaz je totožný se zkouškou druhotřídního skauta a doplňuje se čtyřmi zkouskami nováčkovského prukazu (viz »Organisace«, str. 38, Zkoušky nováčka a druhotřídního skauta). Přidává se k němu ještě a) průkaz znalosti tělovědy a zdravovědy (čistota, sveží vzduch, potrava, oděv), b) znalost nebezpečí, které skytá pozívání tabáku a alkoholu a důležitost zdrželivosti od nich.

Stávali se roverem skaut druhotřídní, doplní do tří měsíců svůj průkaz v bodech a) a b) a obnoví slib. Skaut prvtřídní dospeje stupně roverského ihned po ukončení 16. roku věku, uzná-li vůdce, že se povahou k tomu hodí.

Odznak: červený pásek, lomený v ostrém úhlu na levém rukávě nad loktem.

3. *Rover I. třídy.* Tohoto stupně dospeje rover po roční své roverské službě za následujících podmínek: 1. získá odznak prve pomoci, 2. táborský, 3. složí průkaz prvtřídního skauta, který doplní zkouškami a) z občanské nauky, b) ze základů národního hospodářství. Prvtřídní skaut doplní si do šesti měsíců svůj průkaz zkouškami odbornými a v bodech a) a b). Zkouší sborový vůdce, po příp. okr. zpravidla (není-li sbor. vůdce).

Odznak: dva červené pásky na levém rukávě nad loktem, lomené v ostrém úhlu.

Zvláštní odznaky roverské.

Poutník.

Právo nositi větvičku ostružiníku 4 cm zdélí, upevněnou na pravé straně klobouku na páse získá ten rover, který prošel 300 km dohromady na jednotlivých týdenních výletech. Cesta vykonaná na kole nebo pomocí samohybnych strojů (po dráze, autu, motorece) se nepočítá. V úvahu se bere jen cesta pěšky nebo v člunu.

Rover pořídí si seznam výletů, který po ukončení odevzdá vůdci, aby mohl uvědomiti místní sdružení nebo zpravodaje o vykonaných cestách.

Seznam má obsahovati data, místa a vzdálenosti a má být i jiným užitečný, uváděje zajímavá místa, vhodná táborařstě, noclehárny, pokyny k určení spravné cesty na místech nesnadných a pod.

Ještě dokonalejší výkazy jsou ony, které obsahují náčrty cest v případném měřítku, pozorování přírody, lidu a jiné.

Rover-lvi skaut.

Kvalifikace pro rovera-lvího skauta je táz jako pro lvího skauta. Dosáhnouti může tohoto odznaku jen rover I. tř.

Zálesák.

Kvalifikace pro tento odznak zdá se na první pohled velmi přísná, ale některé zkoušky možno si vyvoliti.

Odznaku může dosáhnouti jen rover, složí-li průkaz 1. táborká, 2. přírodovědce nebo stopáře, 3. hvězdáře nebo meteorologa nebo dřevoštěpa. Tedy celkem tři průkazy.

Táborník musí:

1. táboreti 30 nocí buď pod přístřeškem nebo pod stanem a zúčastnit se činně všech prací v tábore;

2. znati nejpotřebnejší výzbroj, náradí a množství zásob pro 7 hochu na týden táborení a připravovati jim pokrmy po tento čas;

3. znati, čeho třeba k třídennímu putovnímu táboru, zúčastnit se ho a ujiti denně aspoň 15 km;

4. dovést vyhledati a vyměřiti tábořiště a) pro družinu, b) pro kmen, postavit kuchyni, sklep, latrinu a pod.;

5. prokázati a) schopnost v užívání a opatrování sekypy, b) že dovede uvázati uzly nováčkovské po tmě nebo se zavázanýma očima.

6. postavit a složiti stan (bez podsady) pro družinu a vykonati na něm jednoduché opravy;

7. vystavěti útulek pro tři skauty z přírodního materiálu nebo poříditи vhodný přístřešek pro družinu s použitím jakéhokoliv vhodného materiálu (prkna, lepenka dehtovaná, chvojí, mech, kameny atd.).

Přírodovědec

1. vysvětlí a) oplození a vývoj rostliny, nebo b) vývoj ptáka z vajíčka, nebo c) život hmyzu, nebo d) měsiční pozorování života na rybnice;

2. vede po 52 souvislé týdny přírodovědecký deník, ilustrovaný náčrty zvířat, rostlin, obsahující zejména tato data: a) první objev 12 stěhovavých ptáků na jaře nebo podzimu, b) rozkvět 20 divokých květin, c) první objev 10 motýlů, d) otisk 20 listů obyčejných našich stromů. Tento bod 2. může být po rozhodnutí zpravidla u roverů ve městě zaměněn za toto: a) má sbírku listů 30 různých stromů nebo 60 divoce rostoucích květin, kapradin, trav — upravenou v herbář (s přísluš. nápis), nebo b) má barevné nákresy dvaceti květin, kapradin, trav nebo 12 náčrtů ze života ssavců nebo ptáků, studie nebo hotové kresby, nebo c) dovede pojmenovati 60 různých druhů zvířat v museu nebo zoologicke zařadě nebo na kolorovaných, nepojmenovaných obrazech a podati podrobnosti ze života, zvyků, vzhledu a stop dvaceti z nich, nebo d) popiše zvyky a rozezná po zpěvu nebo hlasech 30 různých ssavců nebo ptáků.

Stopář. Má sbírku 20 fotografií ze života divokých zvířat, které sám fotografoval, vyvolával a kopíroval a dovede pohovořiti o jejich zvycích, životě a zná jejich stopy.

Hvězdář. Má povšechnou znalost původu a pohybu hvězd, zna nejméně 10 souhvězdí, pozná sever podle hvězd i jinak než podle Severky, určí čas v noci podle konstelace hvězd a měsíce, zna vztahy soustavy heliocentrické, vysvětlí zatmění, dutí moře, sluňecní skvrny, dovede vyprávěti o planetách, kometách a meteorech.

Meteorolog. Vede uspokojující záznamy o teplotě vzduchu a vodních srážkách po dva měsíce, podobně o větřech, mračnech a počasí po tu dobu. Rozezná tvary mraků.

Dovede čísti tlakoměr a barograf, vyzná se ve zprávách a mapkách, vydávaných ústřední meteorologickou stanicí. Zná ve svém kraji nejvhlcí měsíc a den podle záznamů, rozdíly teploty a převládající větry.

Drvoštěp. Dovede si vybrati sekyru, zná její části i různé druhy a jejich používání. Zná pravidla bezpečnosti v sekýrnictví, nabrousí sekyru, skáci strom nejméně 50 cm v objemu, oklesti, oloupe, rozřeze, rozštípe klínem nebo sekyron. Umí ostřit pilu. Zná pověšcnné způsob zvedání, vláčení a rovnání klad, poleň, kúry, užívaný v kraji. Zná nejlepší dříví palivové.

Označek zálesáka bude uveřejněn v příštím čísle t. 1.
Zkoušeji příslušní instruktoři.

Pověšcnná ustanovení.

1. Uveřejněním tohoto řádu zrušují se všechny dosavadní družiny a oddíly roverské pokud nevyhovují jeho zásadám a podmínkám. Aby mohly trvat dál, je potřebí, aby vykonali jednotliví členové příslušné zkoušky a nebo si je doplnili. Okresním a župním zpravodajům příslušní dohled na splnění této podmínky.

2. Ustanovení roverských družin a kmenů není obligatorní, t. j. bud vykonáno jen tam, kde jsou k tomu podmínky: velmi zdatný a starší vůdce; mravní, charakterní hoši; možnost získatí skrýši roverskou. Bud tu postupováno obezřetně, neboť ne každý 16letý hodí se za rovera. Příslušnost roverská má být průkazem zvláštní tělesné i duševní zdatnosti a výspělosti.

3. Užívati označku roverských jednotlivému skautu v oddíle a v místě, kde není ani družiny roverské, se nedovoluje. Osamělý rover — podobně jako osamělý skaut — může být jen tam, kde není ani skautského oddílu ani osamělé družiny.

4. Skaut, účastníci se vedení oddílu (rádce, jeho zástupce a pod.), může být jmenován roverem a státi se členem roverské družiny jen tehdy, když se zaváže i nadále v oddíle činně ve své funkci pracovati. Roverství nesmí se státi útulkem těch, kteří by se chtěli zbavit práce v oddíle.

Roverský řád usnesen a schválen byl na schůzích Náčelnictva dne 26. června a 6. září 1923. Platnosti nabývá uveřejněním v tomto čísle Vudce.

— Roverská skrýše.

Je-li možno, buďtež zřízeny zvláštní místoosti klubovní pro rovery odděleně od skautů a pod.

Taková roverská »skrýše« bude ve správě roverů a otevřena každý večer k práci nebo společenské činnosti.

Roverské družiny různých skautských oddílů mohou spojiti se ke zřízení společné roverské skrýše, bez níž není možno pomýšleti na rádné vedení roverů.

Je výhodno najmouti nějakou skromnější místoost a zařídit ji podle svého vkusu a potřeby. Nájemné, když se rozvrhne na jednotlivé členy, nečiní nikdy ani tak veliký peníz, jaký by byl spotřebovaný návštěvou biografů, kouřením, účasti na tančení »moderních« tanců a pod.

I otopení a osvětlení při moudrému a hospodárném vedení zaplatí se poměrně snadno a skrýše stane se milým a hledaným útulkem, kde vždy najdete přítele, bratra, příjemnou společnost, ušlechtilou zábavu, užitečné poučení.

Nemyslete, že líčím tu něco nemožného. Takové klubovny v najatých místoostech už jsou a není jen jediná. A co dokáže jeden, proč by nemohl dokázati druhý? Jen chtít a pevná vůle dělá divy.

Kluby Old skautů.

V různých místech byly organizovány kluby Old skautů za téměř stejným účelem a cílem jako hnutí roverské, zejména pro vzájemnou pomoc při studiu skautingu.

Cíni členy schopny k pomocné službě pro společnost, pokud jím to omezený čas dovoluje. Zejména měla by to být výchova vůdců skautů a Vlčat a vedoucích pro prázdninové tábory.

»Kluby« jsou zpravidla zakládány s myšlenkou poskytovati jisté pohodlí; jinými slovy podporují požitkářství a lenivost.

Naše kluby Old skautů jsou docela jiného rázu. Jsou to zdroje pravého ducha a východisko užitečných snah.

Není však možno zaměňovati je nebo stotožňovati s roverskými organisacemi, které jsou úplně odlišné; v prostředcích, cílech i organisaci.

Občanská služba.

Není třeba bouřiti vás velikými věcmi, ale na následujícím přehledu uvidíte, v jak různých směrech můžete působiti jako roveři, budete-li chtít; vedou přímo k dobrému občanství a službě. Nemusíte se ovšem ani věnovati všem, ale vyberete si to nebo ono, co se vám nejlépe hodí. (Viz stránku 92.)

Různé činnosti.

Služba je heslem roverského skautingu.

Všichni roveři mají být povzbuzeni všemi možnými prostředky, aby zúčastnili se vedení vlastních (nebo i jiných) oddílu nebo smeček: tak osvojí si praktickou způsobilost k výcviku skautů, cínmž nabudou schopnosti pro své budoucí výdeovství a po případě i oteovství. Ať jsou odpovědní v určitých oborech, aby tak pomáhali vůdci oddílu.

Spolupráce a činnost mezidružinová prostřednictvím sehuži, her a práce jsou nutny, aby se oddíly navzájem poznaly a aby tak byly povzbuzeny k přátelství a uslechtilému závodění.

Cinnosti zpravidla rozpadají se ve dvě skupiny: a) služba veřejná, b) služba skautská.

a) Pusobivá služba veřejná pro všeobecnost mimo vlastní oddíl nebo družinu může být organována a cvičena ve formě »Místního pomocného odboru« a to pro službu jak následuje:

První pomoc při neštěsti (jakéhokoliv druhu).

Služba sociální péče (v součinnosti s místními korporacemi toho druhu).

Služba zpravodajská (cyklisté a motorkáři).

Služba vedoucího her na hřištích, v útulcích mládeže, prázdninových koloniích a družinách.

Hasičská služba v obci, továrně, nemocnici.

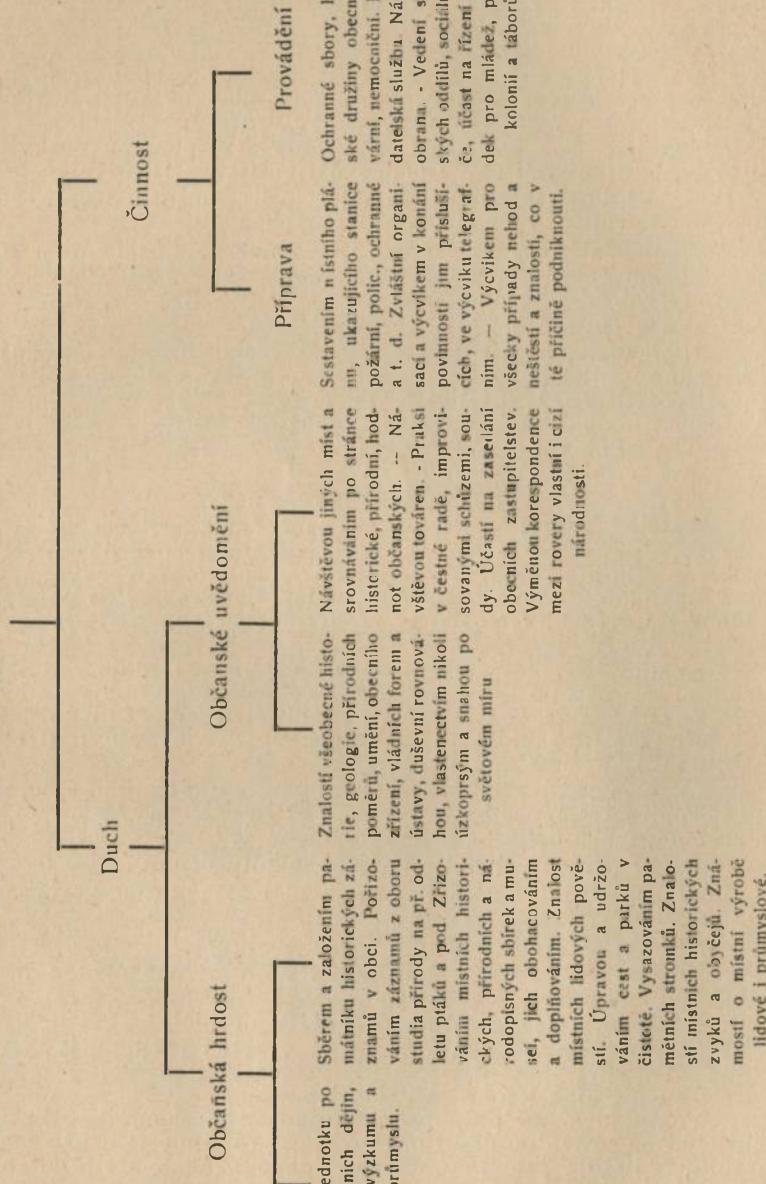
Služba pořadatelská pro různé veřejné prospěšné podniky, slavnosti a slavnostnímázdění.

Telegrafní, telefonní a radiová služba.

Pokud družina dosáhne spokojenosti a uznání příslušných činitelů, má právo požádati o osvědčení své činnosti u příslušných orgánů a listina tato bud' chována jako průkaz určité zdatnosti v archivu.

b) Služba ve vlastních oddílech jako vůdce Vlčat, tajemník, vedoucí her, instruktor, zkušební komisař odborných zkoušek, člen výboru podpůrného, zástupce vůdce, knihovník, správce domu a hospodař atd.

Výcvík roverů v občanské službě.

Zábavy čet (teamů).

(Společné, fysické i mravní zdraví.)

Je důležito, aby táboreni a hry v přírodě provozovaly se tak často, jak jen možno. Ať jsou přiměřeným zotavením a odpočinkem nedělním a svátečním po celotýdenní práci. »Salonni skauting« nemá u nás nikde, tedy ani v roverství místa.

Jako příklad buděte uvedeny:

Venkou: Atletika, vycházky, cyklistika, tělocvik, kanoistika, veslařství, táborení, plování, horolezeckví, honba, hry (házená, volley-ball, košová, tenis, hokej, kopaná atd.), vycházky přírodo-vědecké a historické, návštěvy museí, továren, soudu, úřadů, cesty do ciziny k návštěvě roverů jiné národnosti atd.

V místnosti: Přednášky jakéhokoliv užitečného druhu, pěvecké kroužky, rozumný tanec, debatní kroužky, dramatické družiny, hudební kroužky (orkestr, mandoliny, kytary), hry pro uzavřené místnosti (šach, dáma atd., nikdy však o cokoliv cenného, nadtož snad hazardní — karty a pod.), společenské večery, studijní kroužky (pro odznaky, občanskou nauku a pod.).

Tu najde se cenná příležitost, jak zaujmouti odborníky, aby přednášeli, předváděli nebo vedli výzkumné vycházky přírodo-vědecké, historické, zeměpisné a pod.

Služba poskytovaná jiným.

Pomocné sbory pro všechny nahodilé případy.

V Kodani mají dobrovolnou organisaci roverů, jaké trvají i v jiných částech Dánska. Je to v podstatě kombinace hasičského a záchranného sboru, dávající členům příležitost konati cenné služby v městě i na venkově.

Příklad tu věc osvětlí. Hlavního Stanu skautského dojde telefonická zpráva, že v X. ulici byl tramvají přejet muž a tězce poraněn. Není možno ho zpod vozu vysvoboditi a vůz sám vykolejil. Netrvá ani minutu a tři oddíly opouštějí Hlavní Stan na automobilech, opatřených vším příslušenstvím a spěchají k místu neštěsti. Mají s sebou hever na pozdvížení vozu, ambulanci pro zraněného. Mají i přístroje a isolaci výzbroj, aby mohli pracovati po případě i s elektrickým proudem. Oddíly jsou vyevišeny i ku pomoci v neštěsti, způsobeném výbuchem plynu, třaskavin, dovedou pomoc sebevráhům, lidem otráveným, udušeným, zajíšťují pomoc ztroskotavším letadlům, znají svou povinnost při neštěsti na železnici, při zřícení stavby, skácení stromů, při úrazech stroji v továrnách, dílnách i při práci v hospodářství, zastaví splašená zvířata, učiní neškodným vzteklého psa. Vskutku, jejich cinnost je neomezená, přizpůsobují se místu, druhu průmyslu a zaměstnání a t. d.

Je-li toto pole široké, vyžaduje i důkladné přípravy, studii a činností, které nejsou jen zajímavé, ale i užitečné lidem, kteří se jimi zabývají. Musil by to být divný člověk, který by mezi tolika různými činnostmi nenašel ani jednu, jež by se mohla státí jeho »koníčkem«, když se v ní zapracuje.

A chlapík, který má už jednou svého »koníčka«, není nikdy s to, aby našel chvíli, v níž by seděl se založenýma rukama nebo necítil, že život má také stránky radostné, které nesou uspokojení duší i srdeci.

Není-li snad u nás ve velkých městech potřebí podobně všestranně vyevišených sborů, jistě že by se uplatnily znamenitě na venkově. Ale i velká města přepadá druhdy panika a bezradnost a ten, kdo přijde první a včas, může zachránit velmi mnoho třeba

jen holýma rukama, za to ale s notnou dávkou rozvalhy, chladno-krevnosti a odvahy. Těmi vlastnostmi skauti prosluli a takovými chceme mítí právě rovery.

Pořadatelská služba.

Slyšte tuto příhodu:

Při tragickém požáru v Newhaven, Conn., U. S. A., při kterém 7 lidí přišlo o život a více než 75 osob bylo zraněno, vykonali skanti význačné služby.

Na třech různých křížovatkách zastavena byla doprava a nebylo dopravní stráže, která by jí uvedla opět v řádný a soustavný proud. Skauti, uzřevše to, sestoupili do ulic a po dvě hodiny v hustém lijáku řídili dopravu.

Ostatní hoši konali dobrou službu jako pomočnici při pře-nášení raněných s vozů ochranné stanice do nemocičních postelí, umožňujíce tak rychlé zakrocení lékařům.

Zde je názorný příklad, k jaké službě by se měli roveři dobře připravovati. Není to služba policejní v přesném toho slova smyslu a netřeba se ani za tuto činnost styděti, třeba že by leckdo ji provázel posměškem a hodil po skautovi kámen »pomočník policie«. Ano, muže-li skaut vykonati dobrý a míravný skutek, proč by neměl pomocí třeba strážníkovi.

A proto nijak neublíží roverům, naučí-li se řídit dopravu, ovládati zástupy, při čemž skautský kroj dodává jim jisté autority. Píštaly dovedou užiti k poplachu a přivolání pomoci a cyklisti jistě neodepře své pomoci, bude-li požádán, aby dojel pro lékaře, dopravní prostředek, pro pomoc.

Ještě jednu věc hned třeba odbytí. Muže vzniknouti obava, aby skautů nebylo zneužito pro jiné účely než záchranné, na př. politické. Tu je však obava bezpředmětna a vše úplně jasno: Skaut, zejména je-li v kroji, nesmí se zúčastnitii nijakých projevů politických. A není-li při nich, nelze ho ani použíti ani zneužíti ke službě jakékoliv.

Dva příklady k výcviku.

Vychazka pěšky nebo na kolech, čtení map, pozorování po cestě několika km.

1. Zastávka u železniční trati. Vyvolati představu železničního neštěsti, srážky vlaků a rozbítí vozů. Rozřadění družin pro rozličné povinnosti. Každý vedoucí naznačí, jak by provedl svůj úkol s materiálem, jsoucím po ruce a na místě. Improvisované hevery a jeřáby k pozdvívání trosek. Hašení ohně. Záchrana a první pomoc raněným. Zajistění jejich majetku. Volání pomoci.

2. Vyvolati představu sřícení létadla nebo nuceného přistání za bouře a vichřice. Létadlo překoceno. Pilot vespol a zraněn. Benzinový tank v plamenech. Vůdce rozdělí činnost záchrannou jednotlivým družinám. Každý vedoucí poví, jak by si počíhal pomocí materiálu, jsoucího po ruce. Služba zpravidajska. Zajištění stroje. Pomoc raněnému. Bezpečnostní opatření pro okolí atd.

Potěšení ze života.

A. C. Benson praví v knize »Dum klidu« (The House of Quiet):

»Má-li býti život šťastný, musí býti příslušnou měrou spojen s činností a radostí, užívaje técto slov v nejlepším jich smyslu.« — »Cerpám z přírody vždy více a více, nejnepochybnejší a nejčistší radostí.« — »Dokázal jsem pokusem, že i život tisněný mnohou ne-přízní.... nikdy nemusí vésti k nespokojenosti, chladu nebo tvrdosti.«

Zde se nezmiňuje, ačkoliv to naznačuje jinde, že dobrá služba, prokázaná jiným, činí štěstí vlastní dokonalým.

Souhlasím se spisovatelem, že pro ryzí požitek stačí i čerstvý vzduch a pobyt na venku, třeba by nás nevedl vždy hned do hvozdů a na hory. Na nestěsti většina z nás je odkázána pouze na neděle a svátky a nelze tedy jítí daleko. Přece však konec týdne (známý anglický week-end, zastavení práce v sobotu v poledne) dává nám příležitost k výletům a vycházkám, které, třeba že krátke, přece mohou být tak uspořádány, aby poskytly skutečného požitku co nejvíce.

H. A. Fisher podává několik pravidel těm, kteří chtěli by si uspořádat svůj sváteční den.

1. Vypracuj si pečlivý rozvrh, jak stráviti svátek, bud' však hotov pozměnit jej při nejménší závažné okolnosti.
2. Sama změna práce je svátek.
3. Nejezdi nikdy vlakem, mužeš-li výhodně jítí pěšky.
4. Vydařený svátek je jako věčnost — čas se tu nepočítá.
5. Nejlepším výtežkem svátku je nové přátelství.
6. Zastav, kde se citíš šfasten.
7. Vnikni nejprve do ovzduší nového místa, než začneš studovat podrobnosti.
8. Nejužitečněji strávený svátek je ten, který přinesl největší počet nových zkoušeností.
9. Vybíráš-li sváteční čtení, říd se zásadou, že hlavním účelem odpovídka je oživení obrazotvornosti.

10. Nejlepšími odborníky v umění dobré užívati svátků jsou malíři, přírodovědci, cestovatelé a historikové. Nejhůře poradí ti hráč golfu nebo kopané.

Roverova odpověďnost.

Pamatuj, že jako rover, vedle toho, že sam ze sebe tvoříš lepšího člověka a lepšího občana, jsi, ať to pozoruješ nebo ne, sledován hochy svého oddílu i celého sousedstva. Hoši hrozně rádi napodobují, a pravímlí hrozně, je to proto, že ve mně budí hrůzu myšlenku, co zlého i co dobrého může být vykonáno pro hochy příkladem, který se jim dává.

Jsou velmi nakloněni považovati za hrdinu druhu staršího, než jsou oni, když si získal jejich obdiv buď svou osobností, nebo některým ze svých skutků. R. Baden-Powell povídá se ze svého mládí: Byl jsem nedávno tázán, co mne pohnulo k tomu, že jsem byl jako hoch tak vásnivým hráčem kopané. Připisuji to vlivu staršíhoocha, který byl dobré známým hráčem associační kopané v době, když jsem vstoupil do školy. Byl jsem jeho sluhou (fag, hoch-nováček, který posluhuje starším studentům) a pokládal jsem si za čest opatrovati mu převléčník, když hrál, čistiti mu boty a zašpiněný oblek a podati mu horkou vodu, když bylo po hře. Ještě dnes vidím ho v duchu, běžícího lehounce, vždy zdánlivě bezpečnu, jsového však vždy včas na pravém místě, aby mohl zasahnouti ve hru. A vzpomínám jeho pyšného opovržení, jimž zarazil soudruha, který myslel, že vyprávěním špinavé historky dodává si kdovíjaké mužnosti.

Hned zprvu hleděl jsem se mu vyrovnat a třeba od těch časů až podnes nikdy nedozvěděl se o svém vlivu na mne, byl, díky jeho příkladu, můj život školní na dlouhou dobu podle něho sformován.

Tak se stává, že jako rover nebo starší hoch mezi mladšími bratry máš odpovědnost na svých bedrech, které zprvu ani si neuvědomujes. Vedes třeba mnoho hochů k dobrému nebo k zlému podle toho, jak sám miluviš a jednáš.

»Býti dobrým je šlechetné — ale učiti jiné, jak mohou býti dobrými, je šlechetnější — a k tomu ještě je to mnohem lehčí,« praví Mark Twain, ale o poslední části sentence je možno pochybovat, protože vyučování děje se většinou osobním příkladem; proto jest vám býti opatrnými.

Budte opatrní, když už ne k sobě, tož aspoň k ostatním. Vídte, že tu máte ohromnou příležitost, kdybyste ji chtěli využít pro konání velkého dobra svým mladším bratrům. Můžete je uvést na cestu, po které, následujícíce vašeho vlastního chování, dojdou k vlivnému a lidskému přátelství, k poctivému životu a cudnému hovoru.

Přemýšlejte sami, které chyby máte a nechcete, aby je jiní napodobili a zkuste je nahraditi něčím lepším.

Tu je několik příkladů obvyklejších slabostí a naznačen způsob, jak je odstraniti nebo nahraditi.

Popudlivost. Stáváš se rozmrzelym, jdou-li věci špatně nebo dráždí-li tě lidé? Vynut si úsměv a vysměj se poměrným nepatrnostem, které tě rozčilují. Jsi-li v právu, nemí třeba, abys ztrácel rozmahu. Jsi-li v neprávu, tím méně smíš si to dovoliti.

Kouření. Pomni, že tě hoši budou napodobiti a že kouření je škodlivé jejich zdraví. Nekuř tedy, aspoň tehdy ne, jsi-li mezi nimi.

Klení. Proklínáš v rozčilenu nebo užíváš sprostých slov v okamžicích bezmyšlenkovitosti? Zkus hvízdati — a sejde ti s myslí.

Chabost a uhýbání práci. Jsi nakloněn „nechávat to Jiřímu, jak říkají v Americe? Díváš se jen, jak jiní pracují, hrají, vymýslíš si potíže, kterých ani není? Vyhrň si rukávy a dej se do toho! Čekej nejhorší, ale viz nejlepší! Následuj »Jiřího« a odbud rádne svou věc.

Klevetivost. Hovoříš rád o chybách jiných lidí a pozoruješ jen jejich stinné stránky? Drž se pravidla, že aspoň 5% dobra je i v tom nejhorším. Najít je, v tom je vtip.

Netrpělivost. Lovíš sluneční paprsky a toužíš po měsíci — a proklínáš své nestěsti, nejdeš-li vše podle tvého přání? »Zvolna, zvolna tálni, oslíku!« Zjaukovatíš, budeš-li spechat. »Vydrž a zvítežíš!« Trpělivost je tajemství úspěchu v každém povolání.

Těžkomyslnost. Nedostatek humoru? Je-li ve všem aspoň 5% dobrého, je tu také aspoň 5% veselosti. Uvědomiš-li si to, přeneses se přes mnohé nesnáze, zdánlivě beznadějně. Ukaž hochium, jak pracovati s úsměvem.

Nesnášelivost. Jsi snad přepjatým přívržencem své sociální třídy, politické strany, náboženského vyznání? Tyto rozdíly mizí ve skautském bratrství. Cvič a prováděj snášelivost — nauč hochy pezorovati obě stránky každé otázky, nežli si učiní konečný úsudek.

Samostatnost. Tolio slova se často užívá, aby se zakryla neposlušnost, nedostatek oddanosti a kázně. Rozvíjej odpovědnost a sebeovládání v duchu pravé svobody; ať každý »hraje pro svou stranu« a ne pro sebe.

Sobectví. Nejhorší chyba našeho pokolení, následek úzkého rozhledu, příspěvek k osobní nespokojenosti, zejména v kruzích pracujícího lidu. Cvič nesobectost: jiní napřed, já až potom. Měj široký rozhled.

Nespokojenost. Obyčejně výsledek přílišného soustředění a pojímání života tuze vážné. Čiň jiné šťastny a budeš sám šťasten. Vsimni si dobra, které tkví ve všem, radosti v životě, slávy, zázračnosti a krásy přírody. Potlač svou ctižádost.

Skarohlídství. Připouštíš, že potíže nebo nebezpečí nějakého podniku může zastínit jeho zdar? »Viz nejhorší, ale čekej nej-

lepší!« Optimismus je forma odvahy, která dodá důvěry ostatním a vede je k úspěchu.

Malichernost. Dovedeš se chlubiti svým náhledem o otázce, který se náhodou ukázal správný? Rozhlédni se hodně daleko — a pak ještě dále!

Znalost všeho. Jsi přesvědčen, že znáš skauting od a až do z? Čti, studuj, přemýšlej a uvidíš, že — nikoli.

Přemýšlej o jiných svých nedostatečích a hledej jim protilek!

Nejdůležitější služba roverů.

Mezi rozličnými formami služby, k nimž tu byl dán podnět, zdá se na první pohled, že pomoc ve vedení skautů a vlečat je služba poměrně z nejménších. Ale podíváte-li se na věc důkladněji, je ve skutečnosti z největších, není-li největší všech. Je všem nejpřístupnější, neboť příležitost k ní je roverům docela blízká, ale současně je z těch, jimiž můžete dosáhnouti největších výsledků, vychováte-li z hochu muže. Výsledky ty jsou viditelný, neboť můžete pozorovati, jak vám vzrůstají pod rukama. A jsou i nejvýš cenné pro vlast.

Jak je všeobecně známo, národ nutně potřebuje dobrovolnou výchovnou pomoc. Jest ještě mnoho jiných naléhavých věcí mimo čtení, psaní a počty, jež je třeba dnešním hochům znáti, mají-li dojítí úspěchu v životě. Nedostatky školního systému a překážky, které se kladou činnosti učitele, jsou pro ně značnou nevýhodou v naučení se této věcem; a tak dobrovolná pomoc »starších bratří« je naléhavě žádoucí.

Roveři, kteří podají pomocnou ruku při výcviku nebo řízení skautských oddílů nebo smeček vlečat, zejména při jejich táboření, vykonají nesmírně cennou službu. Současně je však tato služba s to přinést jím čestné uspokojení. Každý, kdo vycvičil psíka nebo koně poslušnosti a různým kouskum, zná zájem a zadostučinění, které uvnitř cítí. Jak stoupne tento blahý cit u vědomí, že to bylo lidské mláde, na němž jsme mohli pozorovati svůj vliv, když měnila se jeho povaha a dostávala se na pravou cestu, která vede k štěsti života! Tu cítíte, že jste vskutku vykonalí cosi, co stojí za zmínku, cosi velikého, trvalého.

Otcovství.

K vykonání čehosi znamenitého je tu ještě jiná příležitost.

Jednoho dne stanete se sami otcí. Budete odpovědní za to, že jste hochy nebo dívky přivedli na svět a za pomoc, kterou jim musíte poskytnouti, aby vyšli dobré a úspěšně připraveni do života. Pochybíte-li v tom, nebo necháte-li je dokonce utonouti ve skáze a bídě, stanete se vinni zločinu, hodného opovržení,

Má-li někdo převzítí zvláštní odpovědnost v životě, na př. vésti obchod, řídit stroje, stavěti domy, stane se k tomu způsobilým jen zvláštním výcvíkem. A zrovna k tomu, v čem je největší a nejodpovědnější povinnost ze všech, k utvoření života a štěsti svých vlastních potomků, šli byste nepřipraveni a ponechali to náhodě? Tak možno vychovávat jen stádo. Jak velikou věc byste však mohli vykonati, kdybyste měli znalost a zkušenosť o výchově mládeže!

V roverství poskytne se vám příležitost nabýti účinných zkušenosť o nejlepších a nejužitečnějších úkolech otcových. Můžete mládeži vnuknouti správné snahy a zdravou činnost, kterými naučí se »řídit samostatně člen v proudu života« a bude vám i možno varovati před úskalími, která budou tu skrytě, tu zjevně tyčit se jim v cestě.

Kdyby lidé byli cvičeni k otcovství již předem po několik let, jak jinou generaci měli bychom dnes! Celek, massa, ne jedinec, byl by vychován v muže pevné povahy, zdravé chlapíky, kteří by věděli, jak se radovat ze života a uspořádat si jej co nejlépe a dovedli blaho celku klásti před a nad vlastní sobecké zájmy. Naše vlast, jako i jiné země, hostila obdivuhodné množství dobrých lidí, pravé mužnosti. Přišla válka a skosila jejich výkvět; tisíc a tisíc bylo usmrčeno, ještě více zmírzačeno, oslepeno, nervově zničeno, všechno naši nejlepší lidé, a zůstalo jen málo takových, kteří by vskutku byli schopni zachránit rassu a záležitosti národa.

Přetvoření.

V poválečném neklidu a nezaměstnanosti byl to právě onen zbytek výborných mužů, kterým připadla povinnost ukončití záležitosti úspěšně a přinést lidu blahobyt a štěstí.

I v těchto nesnázech však je cosi, co může se státí požehnáním; ony otevrou mladým lidem, kteří přicházejí, ohromnou příležitost a široké pole. Máte před sebou nejslavnější možnost a výhľídku, přiložit silnou ruku k rekonstrukci vlasti na nových a lepších základech, nežli kdo měl před tím. To však může se státí jenom konáním vzájemné ochotné služby a ne sobeckým stranickým bojem.

My starí, kteří jsme se za dnů svého života pokusili vykonati svůj díl pro milovanou vlast, hledíme nyní k vám mladým se vši naději, že vy budete teď pracovati dále. Věříme, že přicházíte konati pro ni jen správné a zapomínající na své osobní zájmy, že i vy vykonáte pro ni nejlepší, co dovedete.

Ilja Kříženecký:

Vodní skauting.

(Sea scouting.)

Dne 1. března 1924 bude to pět let, co byl založen Hlavní stan vodních skautů.

Myslím, že vodnímu skautingu nebylo dobре u nás porozuměno. Nebyl dokonale pochopen u těch, kdo ho prováděli, a nerozuměli mu ti, kteří ho kritisovali, bohužel odmítavě. Netřeba psáti, jak se vodní skauting špatně prováděl. Rekněme si raději, jak by se prováděl lépe. Raději rozeberu špatnou kritiku a vysnažím se získati odpůrce pro myšlenku vodního skautingu.

Nebudu se zabývat výtkami, jež se týkají hmotné stránky. Zadarmo nic není a vydělati si na svůj skauting patří k věci. Proto, že snad nějaký vodní skauting nebyl dokonalým skautem, nepřestal být vodní skauting skautingem.

Všimněme si však výtek rázu ideového. Vodní skauti prý nejsou skauti, protože jim jejich vodláctví nedovoluje zabývat se skautingem. Nikdo se přece nespokojí tím, co někde slyšel povídání, nebo tím, co se mu zdálo z nějakého běžného setkání. Všimněme si, co vodní skauting chce. V české brožuře nalezne větu, že »vodní skaut je především skautem.« V americké The Seascout Manual, B. S. A. New York 1921, 4. vydání, by našel:

Co je námořní skauting a jak se máme na něj dívat? Námořní skauting je plavební odbor amerických skautů. Je přístupný všem registrovaným skautům a skautským členovníkům. Zde přistupují, jako pro osvěžení k novému období skautingu — ku přípravě pro moře, ne z povolání, ale jako amateuři. Pracují v řadě postupných tříd, v nichž je námořní

výcvik vštěpován do pravidelné skautské práce: obě se nedá odděliti, jedno je logickým pokračováním druhého.

Věnovavše se pohotovosti na zemi, skauti se nyní obracejí k pohotovosti na moře.

To praví v Americe, kde mají moře, a kde tedy vodní skouting je obsažnější. Co u nás, kde naše poměry nevyžadují také speciálních znalostí?

Kde pak prý u nás vodní skouting, Sea scouting. My nemáme moře. Američtí námořní skauti ho také všude nemají. Tam jako viditelný odznak námořního skoutingu považují cvičný stožár, na kterém námořní skauti v zimě v létě konají cvičení. Sklápejí ho, vztýčují, vytahují plachty, spouštějí je atd. A to všecko na suchu. V roce 1915 byl v Americe National committee on Nautical Scouting. Dnes říkají N. C. on Sea scouting. Kdo trochu rozumí, pozná rozdíl. Pravda, je v tom politika. Amerika zápasí o moře. Námořní skouting vábí hochy k moři. V prvním odstavci předmluvy k Seascout Manual stojí:

Mnichý hoch má záhlavy bujně fantasií, slyší-li o mlžném lesku moře a velikých udalostech na širé pláni mořské. Je to správné, jestliže tyto sny mají vykristalizovati v prospěšnou znalost lidí a věcí moře. Lodě přinesly nás na tyto břehy a mužeme-li věřiti skutečnosti, prospěly nám velmi a musí v tom pokračovati, je-li v minulosti něco, z čeho je možno se učiti.

A pro nás by nemělo významu moře, českoslovenští námořníci na československých lodích? Idealista? — snilek? — nemožnosti? Dobře, myslíme si o tom každý své a mluvme jen o vodním skoutingu.

Program námořního výcviku amerických námořních skautů je rozdělen do pěti tříd. Hoch musí být star 15 let a vážiti aspoň 112 liber (asi 56 kg). Umí-li vázati určité uzle, předvede-li užití záchranného pasu neb plaváku a napíše-li aspoň ve 200 slovech námořní dějiny Spojených států, složí námořní slib tohoto znění:

Na mou čest, jako plavčík učiním vše,

1. abych dovedl plovat, a abych zachoval zásadu »b u d příprav e n« pomocí tém, kdož potřebují pomocí pro nějaké neštěstí na vodě,

2. abych na každém člunu, na nějž vstoupím, věděl, kde jsou umístěny prostředky k záchrane života, abych si v mysli uvědomil svou odpovědnost ve vykonávání rozkazů za sebe a své druhy v případě nehody,

3. abych byl bdělý a obezřetný, vždy na pozoru proti nehodám na vodě,

4. abych pomáhal odpovědným osobám při vykonávání pravidel a používání a zabezpečení člunu a vždy abych hleděl, aby bylo zachováno námořní heslo: »Zeny a děti napřed!«

Tím stává se plavčíkem a je cvičen v prvé třídě, která je pojmenována třída »šalupy« (sloop class), což je malý námořní člun o jednom stěžni a jednoduchém plachtoví — hlavní plachtě a kosatce. Ve skutečnosti připravují se zde skauti na zemi pro výcvik na lodích a připravují svou pohotovost, jak je dána odbornými zkouškami z plování a zachraňování.

Když byl vycvičen, postupuje tento »učedník« (seascout apprentice) do další třídy škuneru« (schooner class). Jméno je po lodi, která má dva až pět stožárů s vratiplachtami. Skutečný výcvik je však ovládání malých člunů vesly v mužstvech. Po vycvičení přechází »řádný námořní skaut« (ordinary seascout) do třídy barkentiny« (barkentine class), což je loď o více stěžních; k vratiplachtám

přistupuje na předním stěžni několik plachet obdélníkových. Ve skutečnosti se cvičí ovládání člunu pod plachtou. Výcvik je dokončen a skauti se nazývají »vycvičení« (able scout — vzato z námořnictví, kde A. M. = able man = schopný muž značí námořníky vycvičené k pracím na palubě, na rozdíl od těch, kteří zůstávají na přídě a jsou určeni k lehčím pracím. V této třídě se poprvé dělají menší plavby. V další třídě bárky (bark class — loď s oplachtěním) ještě složitějším — doplňuje se výcvik předcházející a nové je to, že skauti cvičí ve velkých skupinách — tak, jak tomu je na velkých lodích. Není to jen tak, aby 30 mužů na palubě pracovalo přesně jako stroj, aby se nestala nějaká nehoda. Odměnou je titul »výborný« (extra scout).

K postupu do páté a vrcholné třídy je podmínkou dlouhá plavba (150 mil), neb práce na cvičeném stožáru (práce s plachtami, sklápnění a vztýčování stožáru atd.).

Tot obsah námořního skautingu. A ještě něco o vnitřní organizaci oddílu.

Oddílu (ship lod) stojí v čele velitel (seascoutmaster neb skipper, vlastník lodi). Ku pomoci má prvého a druhého zástupce (first, second Junior). Třída oddílu (dle níž se nosí uniformy všech) záleží na celém oddíle. V prvé musí mít oddíl 1—4 družiny po 9 skautech, z nichž alespoň dva musí být I. třídy. Ve druhé 2—4 družiny po 9 skautech, alespoň čtyři I. třídy ve družině. Ve třetí 3 po 9 skautech, alespoň 6 I. třídy. Ve čtvrté 4 družiny po 9 skautech po 6 I. třídy. Povyšování celého oddílu děje se slavnostním způsobem. Je-li ztracena některá podmínka, ztrácí svou hodnost celý oddíl, velitele nevyjíme.

Každá družina je celek navzájem úzce pracující. Rádce (cox-wain = kormidelník) je velitelem svého člunu a především pečuje o lod a její výzbroj a o plavbu. Jeho zástupce stará se o potraviny a kuchyni. Číslo 3 je písář, pokladník a ošetřovatel v jedné osobě. Číslo 4 s titulem pekař pomáhá při péči o žaludek. Číslo 5 má na starosti signály, počínaje vlajkami a konče radiem. Číslo 6 je dobrý plavec, vyzná se nejlépe v zachraňování a pečeje o pitnou vodu. Číslo 7 je truhlař. Číslo 8 má na starosti práce a opravy z kovu. Číslo 9 pečeje o plachty a stany, vyzná se v provazových pracích a v šití. Přirozeně, že každý ve svém oboru pracuje pro celý člen. Při nějaké výpravě stará se každý o jedinou věc a jistě, že to jde rychleji. Aby pak velitel nebyl v tomto za svými hochy pozadu, má se svými zástupeci dva pobočníky, z nichž jeden pečeje o jídlo a druhý o lod.

To je vše hezké — že ano? Tak je to napsáno v Seascout Manual (americká příručka námořního skautingu). Amerika je však daleko a nevíme, jak to tam chodí. Na tom nezáleží — jistě po americkánsku. Ale my nejsme Američané a tak bychom to tak nedovedli. Je zde však myšlenka — ta jde vyčít z knih. Provádějme ji upřímně a poctivě a jistě, že ponese dobré ovoce.

Vyčetli jste tu myšlenku z toho?

Cvičení na vodě, na lodích ve skautském duchu nepomíjí základní věci skautingu (charakter, tělesnou zdatnost, psychickou zdatnost), ale přináší novou pomůcku vedle života v přírodě a táboření — vodáctví. Doplňuje tyto jistě ne nedostatečné pomůcky. Přivádí skauty ve styk s novým prostředím, které působí tak močeně, že dává zvláštní rázovitost, osobitý charakter. Ukojuje touhu mládeže po něčem novém — dobrodružném.

Tím, že přípravuje překážky těžké a nebezpečné, učí skauty tyto přemáhati, silí je tak a tříbi jejich zdatnost.

A nyní, jak vésti takový oddíl vodních skautů? Všimneme-li si podrobně vypracovaného programu amerického, vidíme, že první věcí je, seznámiti hochy s tím, čeho budou později používat. Tedy ukázati jim druh lodi v modelech. Naučiti je znáti člun a jednotlivé jeho části dle modelu, výkresu. Praktická cvičení jsou z počátku pouze cvičení osobní pohotovosti. Dokonalý plavec a zachránce. Počátky lodních prací (plachetní, provazové práce).

Zatím co potom seznámujeme hochy dále s teorií plavby, plavebními poměry, začínáme také s praktickým prováděním. Když jsme jo již dříve na pevné zemi seznámili se všemi rozkazy, které přicházejí na lodi, cvičíme je tyto rozkazy na lodi prováděti. Je důležito, aby se všichni vystřídalí při kormidlování a vedení člunu. Tak hoch pozná důležitost velení na lodi a jistě dovede potom lépe plnit rozkazy.

Když seznámíte hochy se vším, co na vodě je viděti, nesmíte zapomenouti na to, že každý musí se naučiti znáti svou povinnost, jestliže se něco stane.

A konečně pracuje-li každá družina bezvadně, je zde ještě jedna věc. Naučit je pracovati ve velkých skupinách. Stává se velmi často, že se podečnuje práce, která snad nejeví přimo nějakého účinku a přece pro celek má důležitost nesmírnou. Je nutno poznat, že právě tam, kde se konají veliké věci, záleží na tom nejvíce, jak se řídíme pokyny toho, jenž má po všem přehled.

Vím, že je mnoho věcí, které voda a život na vodě skautingu přidal. Věřím, že dobrý vodní skaut musí být výborným skautem. A proto přejí »Dohrou plavbu« všem, kdo pluji pod oddílovými barvami.

Jar. Novák:

S k a u t — p o z o r o v a t e l .

M e t h o d i k a v ý e v i k u v p o z o r o v á n í , k r y t í a u s u z o v á n í .

Tuto uvedená cvičení a hry buďtež zařazovány do programu schůzek a vycházků vedle ostatních oborů činnosti.

P r v n í v e č e r .

Důkaz, jak jsou civilisování lidé špatnými pozorovateli.

1. *Pokus s hodinkami.* Vúdee ukazuje hochům hodinky: »Znáte, hoši, všechni dobré hodiny? Kolik je hodin?« Hoši odpovídají. »Opravdu je tolik?« »Na tvých ano, vždyť to vidíme!« — Vúdee skryje na to hodinky, rozdá papír a dá hochům nakreslit ciferník. Obvyklé chyby: římská či arabská čísla? Je tu vteřinový ciferník? Je vidět číslo VI? Jaký tvar mají ručičky? — Kdo nejlépe pozoroval? Proč tolik chyb? — »Že jsem neřekl, abyste pozorovali, jak ciferník vypadá! Ale to musí vidět skauti bez upozornění!«

2. *Vlastní šat:* Kolik máš knoflíků u vesty? Nedivej se na ni! — Jaký vzorek má tvoje kravata? — Jakou barvu mají nitě tvého kabátu? — Kolik háčků máš ulomených u bot? atd.

3. *Pokus s penízem.* Československou korunu jistě všichni znáte!? Jak jsme byli na ni hrdi, když se objevila nad záplavou papírových »úplavie«! Nakreslete ji z obou stran se všemi podrobnostmi!

O významu řádného pozorování.

U mění pozorovati. Zákl. skautingu, str. 140—141.

U mění pozorovati. Úvod. Zákl. junáctví, str. 239—242.

Podnět k vlastnímu pozorování.

4. »Zlaté« ručičky. Do příští schůzky všimněte si, které veřejné hodiny v Praze mají »zlaté« ručičky. O závod. (Ve velkoměstě.)

5. Pojištění. O závod do příští schůzky vyhledejte domy, na nichž je připevněna tabulka: »Pojištěno u Slavie«. (Pro menší místa). —

Prvá vycházka.

Cestou.

6. Najděte chyby. Zákl. skautingu, str. 146.

Na taborišti.

7. Závod v postřehu. Ve vzdálenosti asi 50 kroků od tábora prostřeme plachtu a na ní rozložíme asi 10 různých předmětů. Úkolem skauta jest, doběhnouti co nejrychleji k plachtě, zapamatovati si tu rozložené předměty a co nejrychleji se vrátiti. Vúdce vypouští postupně závodníky, poznámeni jich čas od startu k opětnému návratu a dá si napsati, co hoch viděl. Sečítají se body za nejsprávnější pozorování i nejrychlejší běh.

Druhá schůzka.

4., 5. »Zlaté« ručičky ev. »Pojištění«. Hoši podávají zprávy a zjišťuje se, kdo více našel. V případě potřeby stanoví se, jak si hoši vzájemně zkонтrolují údaje.

O roztržitosti.

Skaut má vždy všechn pět pohromadě. Pozoruje stále vše kolem sebe. Pozorované si věrně zapamatuje.

Mladý pozorovatel. Zákl. junáctví, str. 243. Tak jedná skaut. Protivou skautovou jsou roztržití učenec. Znáte jistě některou anekdotu o zapomnětlivém profesorovi.

Jistý německý učenec byl nejen znamenitým vědecem, ale i velkým otcem, neboť měl třináct dětí. Kdysi kráčel zamýšlen k domovu. Pojednou zpozoroval umazaného kluka hráti si v blátě na ulici. — »Brr!« otíral se ošklivostí. »Že tě sem, dítě, rodiče pustí! Cí jsi, chlapečku?« — »Já jsem váš, tatínku!«

Newton musil miti vejce vždy přesně uvařena a proto vlastnoručně vkládal je do vody a s chronometrem v ruce odpočítával přesný čas. Jednou však byl příliš zaujat jakýmsi velkým problémem. Omylem dal vařit chronometr a čas odpočítával na vaříčku. Tehdy asi poprvé se nedopočítal.

Jestě huř bylo profesoru, který kráčel domu za velkého lijáku. Přede dveřmi bytu oklepal mokrý deštník a chvátil do pokoje. Uspokojeně položil deštník do pohodlné a suché lenošky a sám si stoupil do předsíň pod věšák, aby okapal.

A nejhůře to dopadlo s jistým náruživým kuřákem. Zapomněl, že v nekuráckém kupé vlaku nesmí kouřit a když mu to konduktér důrazně připomenul, v horlivosti položil cigaretu na lavici a vyhodil se oknem ven.

Hry.

8. Na ukazatele. Vúdce provede osm přesně odlišených pohybů ev. postojů. Dva — tři hoši, druh po druhu, aniž by hleděli na cvičícího před nimi, předvedou totéž v přesném pořadu.

9. Na telefon. Hoši usednou vedle sebe. Vúdce prvnímu našepťá do ucha cizí slovo, ku př.: ekrasit, molekula, Hindustan, Kopra atd. Hoši si slovo to vzájemně šeptají a poslední vyřkne je nahlas. Obyčejně bývá již značně zkomořeno.

Je neskautské, nepamatovat si svěřené sdělení a nedovést jej rádně druhu reprodukovat.

Pro vlastní pozorování.

10. *Hledejte komín.* Ze vhodné pohlednice domácího města ustříhlí jsme část, na níž je vyobrazen typický komín, který sice není všeobecně znám (ne tedy tovární!), ale který jest možno dle určitých známk poznati. Kdo do příští schůzky objeví, kde se komín nalézá?

Druhá vycházka.

Cestou.

11. *Sběratele.* Jeden hoch jede napřed a ztrácí předem určené předměty: knoflíky, barevná papírová kolečka, červené sirkы, malé hřebíčky atd. Předmětu je od každého druhu stejný počet. Hoch má o závod sbírat určitou věc. Kdo našel nejvíce, vyhrál.

Na tábořišti.

12. *Podivný plod.* Pověsme na skrytu větev smrčku hadrový mič, jablko, citron, dětský cuciáček a j. Označme hochům přibližně místo a dejme hledati o závod.

13. *Hádej, mistře, kdo tě uhodil?* Hoši stojí v pulkruhu. Ve středu, obracen k nim zády, pozorovatel. Jeden z hochů, kterého vůdce nepozorovaně označí, pláče pozorovatele do zad. Ten se hbitě otočí a dle postoje a tvárnosti chlapce snaží se uhodnouti, kdo jej uderil.

Třetí schůzka.

10. *Kdo objevil komín?* Referáty o pátrání a jeho výsledku.

Postřehnouti známku.

Postřehnouti známku. Zákl. junáctví, str. 246.

Jevy z rukové. Zákl. skautingu, str. 144.

Hry.

14. *Na postřeh:* Položte v klubovně na místo, odevšad dobře viditelné, drobný předmět. Vpusťte na to hochy do světnice, oznamte, co mají hledati a to jen zrakem (niceho se nedotýkat!). Kdo první uvidí? — Několikrát opakovat!

13. *Hádej, mistře, kdo tě uhodil?* (Viz vycházku předcházející.)

Podnět k vlastnímu pozorování.

15. *V šimněte si novinek ve městě:* Nových firem, veletržních stojanů, nových omítok, krytin, pokácených stromů atd.

Třetí vycházka.

16. *Cestou. Blízko i daleko:* Zákl. skautingu, str. 146.

Na tábořišti.

17. *Slavní štafeta.* Rozestavíme členy dvou neb několika družin v stejném počtu a stejně vzdálenosti od sebe (štafeta). Na to prvním závodníkum každé štafety sdělime nějaké slovo — každé štafetě jiné. Na dané znamení první vybíhají, šeptají slovo druhým, ti třetím atd. Kdyby štafeta zaslechla slovo štafety druhé, tato by prohrála. U cíle rozhodčí zapíše čas, na to poslední závodníci, druh po druhu, sdělují mu poselství. Vítězí družina, která dané slovo nezměněno doručila. Kdyby tomu bylo u několika družin, vyhrává z nich ta, která byla dříve u cíle.

18. *Modří ptáci.* Po větvích v lese rozvěsíme modré (nebo jiné, pokud možno tmavé) skautské šátky. Hoši o závod hledají. Kdo více najde?

Čtvrtá schůzka.

Novinky ve městě. Referát pozorování minulého týdne. (15.)

H r y.

Přesvědčte se, jak dalece stoupala schopnost pozorování. (1.—2.) Kolik máš knoflíků u kabátu? — Jakou stuhu (podrobnost!) máš na klobouku? — Kolik je hodin na mých hodinkách? Uschováme je a tážeme se: Jak se natahují? Kde je odražen email na ciferníku (není třeba vůbec)? atd.

Na postřeh (viz třetí schůzku č. 14).

19. *Zkouška pozornosti.* Čtyři číslice bez pořádku, ku př. 8364. Nechť si je hoši zapamatují. Na to položí před sebe větší papír, zavrou oči a tužkou piše čísla postupně v seriích takto: 8364, 3648, 6483, 4836, 8364, 3648 atd., vždy prvé číslo předcházející jest posledním v následující serii, kdežto ostatní postoupí o místo ku předu. Sečteme správně napsané serie za dobu jedné minuty. Průměrný dospělý muž napiše deset skupin za minutu.

Podnět pro týden.

Cvičte se ve zkoušce pozornosti! Příště znovu o závod!

Čtvrtá vycházka.

Cestou.

20. *Tajné spiknutí.* Zvěděli jsme, že byla v našem městě založena tajná společnost, která má hrozné zámysly. Je nutno objeviti její členy a na nich vyzvěděti černé plány. Označují se různými nenápadnými sportovními odznaky. Hledejte takové, kdo vše najde?

Na táborišti.

Závod v postřehu. (Prvá vycházka č. 7.)

21. *Hra s pasy.* Hoši odepnou si skaутské pasy. Jeden konec podrží v ruce, druhý dají vůdecovi. Na povel »táhni!« musí hbitě povolit, na »povol!« musí napnout. Kdo se zmýlí, dá zástavu.

Pátá schůzka.

Zkouška pozornosti. Ve formě závodu. (Schůzka čtvrtá, č. 19.)

22. *Lov na suchu.* Z provázku uděláme smyčku a její oko položíme na židli. Hoši usednou kolem a ukazováčkem oprou se o okraj židle. Na povel »do sítě!« vloží prst do oka, na povel »do vody!« vrátí se na původní místo. Kdo se zmýlí neb opozdí, je zatahan (žertem) za vlasy neb ucho »rybářem«. Hledíme ryby zmiastí: »Do sítě — do vody — do vody (nemají prstem hnout) — do sítě — do vody« atd. Až jsou hodně zmateni, pojednou zatáhneme prudce provázkem a vytáhneme ve smyčce nějakou »rybu« — prst.

23. *Hledat podrobnosti.* Rozdáme hochům stejné pohlednice, nebo stejná čísla časopisu s obrázkami. Určíme některý obrázek a klademe otázky: »Kde je na obrázku vyobrazen topol?« — »Jaké boty má osoba, jdoucí po silnici?« — »Kolik oken má chalupa u lesa?« atd. Kdo prvý správně odpoví, obdrží bod. Vyhral, kdo má nejvíce bodů.

Podnět pro týden.

Kde jsou dosud v městě šindelové střechy?

Pátá vycházka.**Vlakem.**

Blízko i daleko z vlaku.

24. *Kdo prý uvidí?* Vúde se táže: »Někdo seká na poli. Kdo to je?« Hoši se divají z okna a o závod odpovídají. — »Vidím lípu v polích. Kde je?« — »Jede auto? Jaké má číslo?« atd.

Na táborešti.

25. *Hledání kolíků.* V určitém pruhu lesa zarazíme postupně 20 očislovaných kolíků, od prvého až k dvacátému s čísly římskými, a 20 očislovaných kolíků s čísly arabskými. Dvě družiny závodí, jedna hledá kolíky označené arabskými, druhá římskými čísla. Kontrola, zda některý neminuli, provádí se tím, že jsou postupně kladený od jedničky. Která družina prvň všechny nalezla, vyhrává.

M o d ř í p t á c i. (Třetí vycházka, č. 18.)

26. *Otevři uši!* Které zvuky nyní slyšíme? Odkud přicházejí? Jak jsou asi daleko?

27. *Na poslouchanou.* (Tiše choditi. Zákl. skautingu, str. 147.)

Šestá schůzka.

Kdo nalezl šindelovou střechu? Referáty.

O Kimovi.

Viz »Základy junáctví«, str. 248, nebo knihu »Kim« od Rudyarda Kiplinga.

28. *Kimova hra.* (Základy junáctví, str. — . — Základy skautingu, str. 142.) Opakovat asi dvakrát!

Šestá vycházka.**Za nocí.**

V ý k l a d. (Zákl. skautingu, str. 145.)

29. *Světélka:* Zákl. skautingu, str. 154.

Na táborešti.

30. *Na výzkumnou cestu.* Hochy vyšleme na různá místa do kraje, aby tu zjistili stav půdy, hojnost dříví, pitné vody, zda jahody, borůvky, houby, jaká zvěř, zda hojnost stezek či divočina atd. Referáty.

N a t e l e f o n. (Druhá schůzka, č. 9.)

31. *Rebel.* Jednoho chlapce odešleme stranou. Na to všichni vykonají určitou věc (ku př. rozepnou si levou náprsní kapsu u skaťské košile), pouze jediný rozepne pravou. Na to zavoláme hadače. Má za úkol zjistit rebela a v čem je neposlušným.

L o v n a s u c h u. (Pátá schůzka, č. 22.)

Sedmá schůzka.

32. *Co změněno?* Hoši vejdou do místnosti. Na to vyjdou ven, vúdece přestaví židlí, nebo pootevře okno atd. Pak hochy zavoláme. Kdo prý zjistí, co vúdece provedl?

K i m o v a h r a.

Zkouška pozornosti. (Schůzka čtvrtá, č. 19.)

Sedmá vycházka.**Cestou.**

33. *Adresář.* Hledejte o závod na firmách jména: Doležal, Černý, Novák, Kučera.

Na táborišti.

34. *Na slepou bábu* (v kruhu). Hoch se zavázanýma očima chytá dva jiné, kteří občas naň pokřikují. Ostatní drží se za ruce, tvoříce kruh.

Na poslouchanou. (Zákl. skautingu, str. 147.)

35. *Na slepce.* Zavážeme skautu oči a dle hmatu po obličeji má poznat, koho se dotýká.

(Pokračování.)

Lví skaut.

Povzbuditi zájem o skládání zkoušek a průkazů v různých znalostech a zručnostech, dáti této snaze určitý směr a podnítiti všeestrannost bude míti za úkol odznak »lvího skauta«.

Lvím skautem může se státi pouze prvotřídní skaut nebo rover. —

Způsobilosti k tomu nabude následujícím průkazem:

1. Získá odznak první pomoci, který prvotřídní skaut ostatně už má;

2. získá dva odznaky za zkoušky v oboru skautství (drvoštěp, kuchař, stopař, táborník, zákopník, zpravodaj), z nichž stopařský v každém případě;

3. získá dva odznaky z pomocných služeb (hasič, ošetřovatel, průvodce, záchrance, zdravotnictví), z nichž záchrance je povinný;

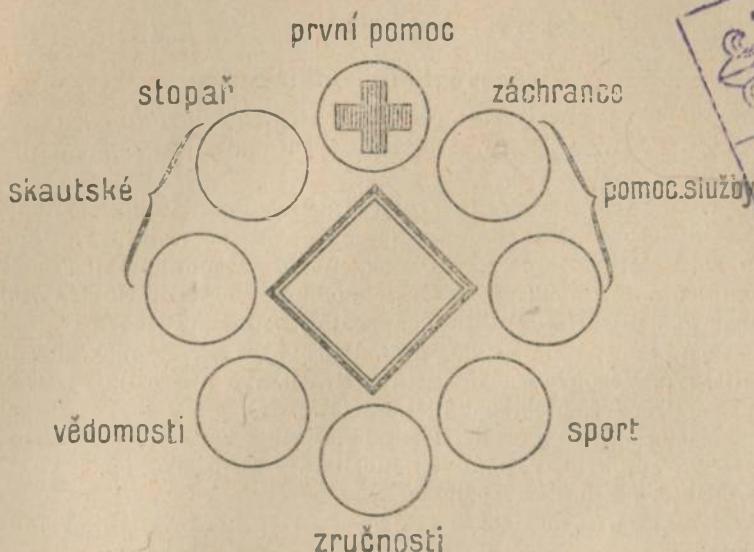
4. získá jeden odznak z oboru vědomostí (archeolog, botanik, esperantista, geolog, geometr, hvězdář, houbař, meteorolog, tlumočník, zoolog);

5. získá jeden odznak z oboru ručních prací (elektrotechnik, fotograf, horník, instalatér, knihař, kovář, krejčí, košíkář, obuvník, rolník, strojník, tkadlec, truhlář, včelař, všeumělec, telegrafista, zahradník, zedník);

6. získá jeden odznak z oboru sportovního (aviatik, atlet, bruslař, cyklista, lyžař, lukostřelec, lodník, plavec, štolba, střelec, šermíř, veslař).

K odznaku za školní prospěch a k odznakům zábavným (hudobník, malíř, rybář, trubač) neběže se zřetele.

Odznakem lvího skauta je lví hlavička, vyšitá červeně na čtverci hnědé (khaki) látky v rozmiřu 2.5×2.5 , orámování zelené (státní zelen). Nosí se na pravém rukávě v hoření části nad loktem s příslušnými odbornými odznaky kolem v tomto sestavení:

Ostatní získané odznaky nosí se ve vodorovných řadách po třech pod touto sestavou.

Odznak uděluje náčelnictvo k návrhu okresního zpravodaje (správný postup: vůdce, místní sdružení, okresní zpravodaj, župní zpravodaj, zpravodaj náčelnictva, náčelnictvo).

Kancelář zpravodaje náčelnictva založí katastr lvích skautů.

Odborné zkoušky skautské.

(Doplňek všeobecných ustanovení.)

Viz »Organisace«, stránka 40.

1. Odbornou zkoušku může skládati a na odznak má právo teprve skaut druhotřídní. Nováčkové jsou vyloučeni.

2. Vůdce skautů nebo vlčat může získat odznak. Nosí ho zjevně však jen se svolením okr. zpravodaje.

3. Odznaky nosí se na pravém rukávě mezi ramenem a loktem ve vodorovných řadách po třech v pořadí, jak byly získány. Odznak »první pomoc« nosí se nad všemi ostatními hned pod ramenem, ať byl získán kdykoliv.

4. Ve svém vlastním pracovním nebo vědeckém oboru nemůže skaut dosáhnouti odznaku. Učený nebo pomocník kovářský, elektromontér, instalatér, krejčí, obuvník z povolání a pod., studující medicíny, konservatorista nemohou získati příslušného odznaku. Očekává se od nich spíše, že věnují se činnosti instruktorské mezi ostatními bratry.

Z Náčelnictva Svazu.

Jmenování činovníků Svazu.

Ve schůzi náčelnictva dne 6. září t. r. jmenováni:

Zpravodajem pro Vodní skauty: Br. Jan Nušl, Vinohrady, u Vodárny 6.

Okresním zpravodajem: Br. Jos. Matějíček, učitel v Klatovech, nábřeží Boženy Němcové 173/III. (Klatovy, Plánice, Nýrsko, Přeštice). — Br. Fr. Čapek, cukrář v Lomnici nad Popelkou (Lomnice n. P.). — Br. Jos. Bedřich, odborný učitel v Novém Jičíně, Háznerova ulice (Nový Jičín, Frenštát, Fulnek, Příbor). —

Zástupci okr. zpravodaje: Br. B. Zounek, úředník, Bratislava, Všeob. pensijní ústav (Bratislava a okolí). — Br. Lad. Pour v Přerově, Moštenská ul. 23 (Přerov).

Sborovými vůdci: Br. Fr. Vallin v Přerově, Riegrova 7. — Br. Jar. Dobruský, soudní kancelista v Benešově, čp. 102. — Br. Jos. Mikeš, úředník v Košicích. —

Zástupcem sborového vůdce: Br. Ot. Tománek v Ostravě.

Tajemníkem župního zpravodaje: br. M. Duško, sonkromý úředník v Mladé Boleslavě.

Tajemníkem okresního zpravodaje: br. Karel Baroš v Mladé Boleslavě 28/II.

Ve schůzi Náčelnictva 16. října 1923 jmenováni:

Župním zpravodajem: Br. Jan Říha, učitel, Litomyšl.

Zástupcem župního zpravodaje: Br. Vl. Fanderlík, zemský rada, Brno, u Městského Dvora.

Okresním zpravodajem: Pro Old Skautky: s. M. Dobrovská, Praha. — Pro pražské Old skauty: br. J. Fišer, Praha. — Pro okres Břeclavu: br. Fr. Durdík, ředitel městského úřadu v Břeclavi. — Pro Prahu: Jos. Kazil, medik, Praha. —

Zástupci okresního zpravodaje: br. MUC. Slánský v Luhačovicích pro okres Uh. Brod. — Br. Gustav Krajina, báňský úředník v Petřvaldě pro Těšínsko.

Sborovými vůdci: br. Fr. Černý, profesor tělocviku v Rychnově n. Kn. — V Praze: pro I. sbor: Br. Václav Vodenka. — Pro II. sbor: Br. Fr. Kučera. — Pro III. sbor: Br. dr. Vojt. Říha. — Pro IV. sbor: Br. Vlad. Klouda. — Pro V. sbor: Br. V. Rački. — Pro VI. sbor: Br. MUC. J. Šimsa. — Pro VII. sbor (roverů): Br. inž. Kocourek. — Pro VIII. sbor: Br. F. Skřivan: V Petřvaldě: Br. Jan Petřík, Petřvald. — V Prešově: S. Marie Perková, Prešov, Vernerá ul. 8.

Zástupci sborového vůdce: Br. V. Müller pro I. sbor pražský. — Br. Lad. Skramlík v Liberci.

Tajemníky okr. zpravodaje: Br. MUC. Jos. Neudörfel, Něm. Brod 227. — Br. Fr. Huml v Praze.

Jmenovaným instanční cestou zaslány příslušné dekrety. Publikaci v časopisu »Vúdce« jest považovati za úřední sdělení všem oddílům a funkcionářům.

Čestné odznaky:

Swastika 5. klubu O. S. Náčelnictvo schválilo udělení swastiky 5. klubu O. S., vedoucímu téhož klubu bru. K. Dobrorukovi a tajemníku bru. Duškovi za dlouholetou a vytrvalou práci v klubu.

Vúdce — vedoucí.

Náčelnictvo Svažu Skautů upozorňuje, že název »vúdce« náleží jen plně kvalifikovaným vúdcům oddílu, kteří jsou nejméně 20 let starí a složili vúdeovskou zkoušku. Ostatní mohou užívat pouze název »vedoucí oddílu«. — Vúdee zkoušetí mohou zpravidlové nebo osoby od nich zplnomocněné. — Náčelnictvo se usneslo, všem zkoušeným vúdcům vydati zvláštní dekrety. Žádáme proto všechny vúdce, aby nám zaslali potvrzení o vykonané zkoušce, podepsané zpravidlajem, eventuelně i legitimaci k opravě. — O kvalifikaci a zkoušce vúdeovské viz »Organisaci«, str. 71 a 72.

Řád o přijímání a propouštění členů v oddílech.

Z »Organisace« plyne:

Do oddílu přijat je *hoch na zkoušku*. Tento stav trvá nejméně do účasti čtyř schůzek a čtyř vycházek. Hochovi v této době budiž dáná možnost přesvědčiti, že ovládá určité — předepsané — schopnosti. Je to t. zv. nováčkovská zkouška. Hoch stává se *nováčkem*; je mu dovoleno nositi oddílovou pásku a je zařazen do družiny. — Prokáže-li nováček, že chce být rádným členem družiny, přihláší ho rádee ke slibu. Nováček stává se *skautem* (ve smyslu organisačním). Slib lze skládati teprve po tříměsíčním členství v oddíle, nejpozději však do šesti měsíců. Za tu dobu možno jistě hocha poznati; nelze-li mu i po šestiměsíční výchově v oddílu důvěrovati, nutno ho prostě propustiti z oddílu.

Hoch na zkoušku přijatý musí odevzdati otcem (poručníkem) potvrzenou »Přihlášku«. Tento tiskopis zůstane v oddílovém seznamu a postupně se vyplňuje.

Hoch na zkoušku:

1. Odchází-li a nevstupuje zatím jinam, budiž jeho »Přihláška« vrácena přímo rodičům. Potvrzení se mu nevydá — on není dosud členem sdružení.

2. Přestupuje-li přímo do jiného oddílu, odevzdá se »Přihláška« přímo vedoucímu oddílu, do něhož hoch vstupuje. Přestoupení může se státi jen po dohodě obou vedoucích.

3. Je-li z jakýchkoliv důvodů z oddílu propuštěn, vrátí se »Přihláška« přímo rodičům.

Nováček:

1. Odchází-li a nevstupuje zatím jinam, budiž jeho »Přihláška« vrácena přímo rodičům. Potvrzení se mu nevydá.

2. Přestupuje-li přímo do jiného oddílu, odevzdá se »Přihláška« přímo vedoucímu oddílu, do něhož nováček vstupuje. Přestoupení může nastati jen po dohodě obou vedoucích.

3. Je-li z jakýchkoliv důvodů z oddílu propuštěn, vrátí se »Přihláška« přímo rodičům. V mnohých případech (při neshodě povahy, rezdilech let atd.) bude však možno doporučiti dříve nováčkovi vstup do jiného oddílu.

Skaut:

1. Odchází-li a nevstupuje zatím jinam, nechť odevzdá odznaky a legitimaci. Zádá-li o to, budíž mu vyštaveno »Potvrzení«.

Potvrzení.

Br. přihlásil se dne . . / . . . do . . oddílu a po čestném slibu stal se dne . . / členem Svazu skautů RČS.

Vazbu skautů R.C.S.
V oddílu dosáhl hodnosti
Oddíl opouští dne /

radce Razítka vedoucí

upuje-li přímo do jiného oddílu, odevzdá se »Přihláš-

edoucímu oddílu, do něhož skaut přestupuje. Přestou-

astati jen se svolením vedoucího. V případě neshody

2. Přestupuje-li přímo do jiného oddílu, odevzdá se »Přihláška« přímo vedoucímu oddílu, do něhož skaut přestupuje. Přestoupení může nastat jen se svolením vedoucího. V případě neshody obou vedoucích smí být přijat teprve tři měsíce po odchodu. Přihláška uloží se v lístkovém seznamu župy.

3. Je-li z oddílu propuštěn (pro neslušné chování, porušení kázně atd.), nechť vrátí odznaky a legitimaci. Potvrzení se mu nevydá. Jako skaut smí být přijat až tři měsíce po propuštění. Proto odevzdá se jeho »Přihláška« do lístkového seznamu župy. Přihláší-li se propuštěný skaut znova do kteréhokoliv oddílu, vyzádá si vedoucí jeho »Přihlášku«. K propuštění je třeba písemného souhlasu sborového vůdce.

Vyloučení ze Svatku:

Pro závažné příčiny (hrubé porušení eti, poškození jména skautského atd.) nastává vyloučení ze Svazu. K tomu je třeba písemného souhlasu zastupce Svazu, okresního zpravodaje.

Pražský skaut

(místní sdružení pro Velkou Prahu), koná v pondělí dne 19. listopadu 1923

řádnou valnou hromadu

ve velkém sále Skautského domova, Petrské nábřeží, o 7. hod. več.

Pořadí:

1. Čtení zápisu.
 2. Zpravy činovníků.
 3. Volby.

4. Volné návrhy (podatí týden předem).

Nesejde-li se v 7 hod. k usnášení dostatečný počet členstva, koná se druhá valná hromada o půl hodiny později za účasti jakékoliv.

V Praze, 1. listopadu 1923.

Vijbor.

Hanuš Entner:

Pokus o bibliografii naší skautské literatury.

(Pokračování.)

Skauting — výchova pobytom v přírodě. Přednášek pro vychovatele D. T. J. XI. Stran 6.

Skautská organizace. »Tábor. ohně«, č. 3. Hektogr. Rozebr.

Skautská průručka. Upravil II. odd. vod. skautů v Praze. Nákl. F. Topice v Praze I. Rozebr.

Skautský almanach 1922. Roč. I. Sest. a vydal Fr. Stehlík. Kap. formát. 80 stran a zapis.

Skautský almanach 1923. Roč. II. Sest. a vyd. Fr. Stehlík. Kap. formát. 97 stran a zapis.

Skautský řád Dělnických tělocvičných jednot československých. Nákl. Svazu D. T. J. C. 1920. Stran 8.

Souhrn výkladů o skautingu pro hochy. »Táb. ohně«, č. 2. Hektograf. Rozebr.

Stanovy Svazu junáků-skautů R. Č. S. 1919. 8 stran. Rozebr.

Stanovy Místního sdružení. Nákl. Svazu jun.-skautů. 8 str.

Tábornická průručka. Organisace rodinného skautingu. Napsal Ed. Štorch. »Knih. jun. čsl.« sv. 13. 1921. 8°. Stran 58.

Táboření. Praktický rádce k bydlení ve volné přírodě. Napsal A. B. Svojsík. »Knih. jun. čsl.« sv. 2. 1922. 8°. 110 stran.

Tři skautské proslovny. Nákl. Svazu D. T. J. Č. Str. 3.

Umění pozorovati. Dle Sira R. Baden-P. napsal A. B. Svojsík. »Knih. jun. čsl.« sv. 4. 1912. 8°. Stran 77.

Vlček. Příručka čsl. Vlčat. Dle knihy R. Baden-P. »The Wolf Cub's Handbook« uprav. K. J. Sváb. »Skaut. knih.« sv. 6. 1923.

Vodní skauting. Vydal Hlav. stan vodních skautů. 1921. 8°. 22 stran.

Výchova občana republiky skautováním. Napsal A. B. Svojsík. »Knih. jun. čsl.« sv. 11. 1920. 8°. Stran 40.

V přírodě. S příspěvky B. Baušeho, Dra E. Faita a Dra F. Smotlachy napsal A. B. Svojsík. »Knih. jun. čsl.« sv. 3. 1912. 8°. 151 stran.

Význam skautování. Rozprava o výchovné hodnotě skautingu. Napsal F. Čáda. »Knih. jun. čsl.« sv. 6. 1913. 8°. Stran 24.

Základové skautingu. I. a II. díl. Napsali A. B. Svojsík a Jan Novák. Nákl. Českos. Obec Sokolské. 1920. Stran 608.

Základy junáctví. Návod pro výchovu české mládeže na zákl. syst. Sira R. Baden-P., za přispění odborníků napsal A. B. Svojsík. »Knih. jun. čsl.« sv. 5. (Sv. 2., 3., 4. jsou rozšířené otisky oddílů této knihy.) 1912. 8°. 724 stran. Rozebrano.

Základy kmenového zřízení pro chlapce a děvčata. Dle amer. »Woodcraft League« a zkušenosti »Psohlavečů« napsal M. Seifert. Nákl. Záles. ligy čsl. 1922. 8°. 32 stran.

b) p r e l o ž e n é:

Cíl a úkol výchovy Vlčat. Napsal R. Baden-P., přel. M. Meixner. Vyd. péčí ústř. výb. pro Vlčata při H. S. čsl. B. P. skautů. Nákl. J. Svába v Praze III. Stran 24.

Duch lesů. Původ a podstata skautingu. Napsal E. Thompson-Seton. Přel. M. Seifert. »Knih. Fed. čsl. sk.« sv. 1. 1922. 70 stran.

Listy rádci. Zákon skauth. Napsal R. E. Philipps. Pro české hocha upravil J. Müller a J. K. Sváb. »Skaut. knih.« sv. 4. 1922. Stran 60.

Otevřený list skautům. Napsal Fred. van Eeden. Z hol. přel. M. Seifert. »Knih. Fed. čsl. sk.« sv. 2. 1922. Stran 49.

Výklad skautingu. Výňatek z knihy Sira R. Baden-P. »Skauting pro hochy«. Přel. Komisioner H. S. »Táb. ohně« č. 1. Stran 4. Hektogr. Rozebr.

Knihy zábavné.

a) p ú v o d n í:

Náš skautik. Napsal L. Tůma-Zevloun. Nákl. vlast. 1922. Stran 89.

Ocelové paže. Napsal Heliar (Dr. A. Sommer-Batěk). Kn. 1. Čtyřsach. »Knih. Klasů« sv. 2. Nákl. vlast. 1921. Stran 64.

Skautská srdce. Dva měsíce života v letním táboře českých skautů. Napsal Jar. Novák. S ilustr. J. Ulricha. Nákl. J. R. Vilímka. 1921. 275 stran.

Literatura.

Roland E. Philipps: **Zákon skautů.** Listy rádej. Přeložila sestra K. Pro české hochy upravili Jaromír Müller a James K. Sváb. Nákl. časopisu »Skauting«, Kr. Vinohrady, Havlíčkova 37. Praha 1922. Za Kč 6.60. — Žádáme na prvotřídnímu skautu, aby nejen znal skautský zákon, ale dovedl jej i vyložit. Až dosud nebylo příručky, odkud by se skaut mohl o zákonu podrobne poučit a na níž by mohl i vůdce založit své výklady k hochům. V Anglii mají znamenitý spis Philippsuv »Letters to a Patrol Leader«, jehož první část je výkladem Slibu a Zákona. Tuto část v překladu, upraveném pro naše poměry, odevzdává skautské veřejnosti časopis »Skauting«. Knízka dává závažnému a hodnotnému obsahu pěkný zevnějšek. Překlad je plnný a rozhovor o věcech velmi vážných veden je přístupné, zajímavé. Není to filosofické, nudné a suché rozjímání nebo patetické kázání, ale srdečný a intimní rozhovor staršího bratra s mladším. A v tom je její kouzlo a také i její úspěch. Kupte si ji všichni a čítejte u táborových ohňů i při schuzích v klubovnách.

J. N.

Prodejna

Svazu skautů republiky československé

v Praze II., Vladislavova 18.,

neb její odbočky v Plzni, Olomouci a Žilině

zásobí příslušníky Svazu nejlevněji
součástkami kroje, výzbrojí, potřebami
pro výlety, táboření, nářadím
a skautskou literaturou.

